

Brüsszel, 2019.7.2.
COM(2019) 334 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK
a 2017. évi mentesítés nyomon követéséről (összefoglaló)

JELENTÉS A 2017-ES PÉNZÜGYI ÉVRE VONATKOZÓAN AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLTAL A MENTESÍTÉSI ÁLLÁSFOGLALÁSAIBAN ÉS A TANÁCS ÁLTAL A MENTESÍTÉSI AJÁNLÁSÁBAN TETT FELKÉRÉSEK NYOMON KÖVETÉSÉRŐL

BEVEZETÉS

2019. március 26-án az Európai Parlament – a Tanács ajánlására – jóváhagyta a Bizottság mentesítését a 2017-es pénzügyi évre vonatkozóan. A Parlament mentesítési állásfoglalásában nem csak a 2017. évi költségvetés pénzgazdálkodását és a programok és szakpolitikák teljesítményét vizsgálta, hanem áttekintette azt is, hogy az Európai Parlament a 2014–2019-es jogalkotási ciklusban hogyan járult hozzá a Bizottság és a tagállamok hatékony és eredményes pénzgazdálkodást szolgáló struktúráinak létrehozásához.

Ebben az időszakban az Európai Parlament és a Tanács jelentős eredmények elérését erősítette meg:

- Az Európai Parlamentben, a Tanácsban, a Számvevőszékben és a Bizottságban **nagyobb figyelem irányult a programok és szakpolitikák teljesítményére.** Az uniós költségvetés teljesítményértékelési keretét a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet a tagjai körében a legfejlettebb eszköznek minősítette. A Bizottság az éves integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentésében javította a teljesítményre vonatkozó jelentéstételt. Ez a teljesítményre irányuló fokozódó figyelem visszaköszött a mentesítési eljárásban is, ahol a viták a korábbiakhoz képest nagyobb mértékben összpontosultak az uniós költségvetés által elért eredményekre.
- A Számvevőszék **elismerte az uniós pénzgazdálkodás tartós javulását** azzal, hogy – immár második alkalommal azóta, hogy 1994-ben elkezdett éves megbízhatósági nyilatkozatokat kiadni – korlátozott záradékot, nem pedig elutasító záradékot adott ki a kifizetések jogszerűségről és szabályszerűségéről.
- A Számvevőszék továbbra is **korlátozás nélküli ellenőri véleményt adott ki az uniós költségvetés éves pénzügyi kimutatásáról és a bevételekről.**
- A 2017-es pénzügyi évben **az általános hibaarány a kiadások tekintetében 2,4 %-ra csökkent** (szemben a 2016-os 3,1 %-kal, a 2015-ös 3,8 %-kal és a 2014-es 4,4 %-kal).
- A jogosultságalapú kifizetéseket (például a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen támogatással kapcsolatos kifizetések, az Erasmus hallgatóknak folyósított kifizetések, a harmadik országoknak nyújtott költségvetés-támogatás és az EU személyzetének fizetései), amelyek **az uniós költségvetésből folyósított kifizetések több mint felét tették ki 2017-ben, nem befolyásolták jelentős mértékben a hibák.**
- **Elfogadták az új uniós költségvetési rendeletet,** amely többek között egyszerűbb szabályokat vezetett be, megerősítette az egységes ellenőrzési megközelítést, és szigorította az elszámoltathatósági jelentéstételt.

Ezek a **pozitív fejlemények** az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Számvevőszék közötti **folyamatos és konstruktív együttműködést tükrözik.**

Az Európai Parlament 2019. március 26-i plenáris ülésén tartott vita során Alaya Sender asszony, az EU 2017. évre szóló általános költségvetésének végrehajtása

tekintetében a Bizottság és a végrehajtó ügynökségek mentesítésről szóló határozat EP-előadója hangsúlyozta a közös tanulás fontosságát annak biztosításában, hogy az uniós költségvetést (a prioritások, valamint a szabályosság és jogszerűség tekintetében) a tervezettek szerint hajtsák végre.

A Tanács elnökségét Ciamba úr képviselte, aki megjegyezte: *„Úgy tűnik, hogy az Európai Parlament és a Tanács általában véve ugyanazt a megközelítést alkalmazza. Üdvözljük a látványos javulásokat, és szeretnénk, hogy megmaradjon és még tovább javuljon a tagállami hatóságok, a Bizottság és a Számvevőszék eredményes munkája. Egyértelmű jelzést kell küldenünk az európai polgároknak és adófizetőknek, hogy az uniós forrásokat felelős és elszámoltatható módon használják fel.”*

Az Európai Számvevőszék elnöke, Lehne úr kijelentette, hogy az Európai Parlament által elfogadott mentesítő határozatok sohasem biankó csekkek: mindig egy hosszabb együttműködési folyamat részét képezik.

Ez a mentesítési eljárás lehetőséget kínál minden érdekelt félnek, hogy átgondolja a múltbeli fejleményeket, valamint azonosítsa a bevált gyakorlatokat és a gyenge pontokat annak érdekében, hogy tovább javíthassák a pénzgazdálkodást, és jobb eredményeket érjenek el az uniós költségvetéssel.

A múlt tanulságait (amelyeket például a mentesítési eljárások, az Európai Számvevőszék munkája és a bizottsági értékelések során vontak le) beépítették a Bizottság következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatainak tervezetébe, hogy javítsák a teljesítményértékelési keretet, tovább egyszerűsítsék a szabályokat, korszerű finanszírozási források bevezetésével kezeljék az új kihívásokat, valamint hogy megerősítsék az uniós költségvetés védelmét a tagállamokban általánossá vált, a jogállamiság tekintetében fennálló hiányosságokkal szemben.

A 2017-es pénzügyi évre vonatkozó mentesítési eljárásban az Európai Parlament és a Tanács kéréseket intézett a Bizottsághoz a következőkre összpontosítva:

- A programok és szakpolitikák teljesítménye;
- Az elszámoltathatóságra vonatkozó jelentéstétel, beleértve a hibaarány kiszámításának módszertanát;
- Az európai finanszírozási források felhasználása;
- Egyéb konkrét problémák, mint például az összeférhetetlenség kérdése.

A Bizottság ebben a jelentésben foglalkozik a mentesítéssel kapcsolatban megfogalmazott kérésekkel, ami részét képezi a 2018. évi integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentéstételnek. Az Európai Parlament és a Tanács által a 2017. évi mentesítéssel kapcsolatban megfogalmazott konkrét kérdésekre, ideértve a Számvevőszék különjelentésével kapcsolatban megfogalmazott kéréseket is, egy későbbi szakaszban teszünk közzé részletesebb válaszokat.

1. A PROGRAMOK ÉS SZAKPOLITIKÁK TELJESÍTMÉNYE

Az Európai Parlament és a Tanács hangsúlyozta, hogy **a 2017. évi uniós költségvetés** a tagállamok forrásainak kiegészítésén keresztül **sikeresen támogatta az uniós prioritások és szakpolitikák végrehajtását.**

Ahogy az Európai Parlament is megemlíttette, ez történt különösen a Horizont 2020, a vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő európai uniós program (COSME), a Kohéziós Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a vidékfejlesztési programok, valamint a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és a 80 különböző országban nyújtott humanitárius segély esetében.

Az Európai Parlament és a Tanács kérte a Bizottságot, hogy javítsa a teljesítményértékelési információk felhasználási módjára vonatkozó jelentéstételt. **A Bizottság naprakész teljesítményértékelési információkat szolgáltat teljesítményértékelési jelentéseiben, és egyre nagyobb mértékben az adatok minőségére és annak jelentésére összpontosít, hogy miként használják fel a teljesítményértékelési információkat.** Például a jelenlegi programok teljesítményére, a programok nyomon követésére és a félidős értékelésekre vonatkozó ellenőrzések következtetéseit beépítették a kiadások átfogó felülvizsgálatába, amely a Bizottság jövőbeli többéves pénzügyi keretre és ágazati programokra irányuló javaslatait kíséri. Ennek célja, hogy megerősítsék a jövőbeli programok teljesítményközpontúságát. Ezt a kérést teljes körűen végrehajtották az éves irányítási és teljesítményjelentés 2019. június 25-i elfogadásával.

Emellett a Bizottság minden egyes programra vonatkozóan átfogó teljesítményértékelési információkat szolgáltatott a 2020. évi uniós költségvetés-tervezetre irányuló javaslatot kísérő programindokolásban. Ezeknek az információknak az a rendeltetése, hogy a költségvetési hatóság felhasználja őket a döntéshozatalában.

A Bizottság a következő többéves pénzügyi keretet illetően azt javasolta, hogy minden programban erősítsék meg a teljesítményközpontúságot azzal, hogy egyértelműbb célkitűzéseket határoznak meg, és kisebb számú, jobb minőségű teljesítménymutatóra összpontosítanak. Ez megkönnyíti majd az eredmények nyomon követését és mérését, valamint a megfelelő intézkedések meghozatalát.

A következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslat racionalizáltabb, a programok számát csökkentették, a széttagolt finanszírozási forrásokat pedig új, integrált programokba vonták össze. Javasolták, hogy alakítsanak ki szorosabb kapcsolatot az európai szemeszter és a kohéziós alap támogatásai között, a közös agrárpolitika pedig a megfelelésről és a szabályokról az eredményekre és a teljesítményre helyezi át a hangsúlyt, például úgy, hogy stratégiai terveket vezet be a tagállamok számára.

Az Európai Parlament és a Tanács által az agrárpolitika, valamint a kohéziós, migrációs és kutatáspolitikák jövőbeli kialakításával kapcsolatban megfogalmazott fő kérések részét képezik a többéves pénzügyi keret programjainak következő generációjáról folyó tárgyalásoknak.

2. ELSZÁMOLTATHATÓSÁGI JELENTÉSTÉTEL

Az integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentéstétel fontos elemét képezi az Európai Unió pénzügyeire vonatkozó elszámoltathatósági eljárásnak. Összefoglalja az uniós költségvetés végrehajtására, teljesítményére, eredményeire, hatékony és eredményes pénzgazdálkodására és védelmére vonatkozó átfogó információkat. A 2018. évi költségvetési rendeletben előírtak szerint tartalmazza a végleges összevont elszámolásokat, az éves irányítási és teljesítményjelentést, a belső ellenőrzésekről szóló éves jelentést, a jövőbeli beáramlásokra és kiáramlásokra vonatkozó, következő öt évet felölelő hosszú távú előrejelzést, az Európai Unió pénzügyeinek az elért eredmények alapján történő értékelését, valamint a mentesítés nyomon követéséről szóló jelentést.

A 2018-as pénzügyi évre vonatkozó jelentés foglalkozni fog az Európai Parlament és a Tanács számos kérésével, amelyek többek között a hosszú távú előrejelzéseket, a teljesítményértékelési jelentést és a hibaarányok bemutatását érintették.

A Bizottság megbízható megfelelési rendszerrel rendelkezik. Az egyes szervezeti egységei tekintetében az éves tevékenységi jelentésekben, a szakpolitikai területekre vonatkozóan pedig az éves irányítási és teljesítményjelentésben mutatja be a hibaarányokat. Ezeket a hibaarányokat egy következetes módszertan alapján számítják ki, miközben figyelembe veszik azt, hogy a jogi keret, az igazgatási környezet és más sajátosságok szakpolitikai területenként eltérnek. Az uniós költségvetéssel kapcsolatban többéves belső kontrollrendszerek működnek, hogy a kifizetések előtt megelőzzék és észleljék a hibákat, illetve elvégezzék a korrekciókat, ha a kifizetések után hibákra derül fény. A Bizottság két mutató bemutatásával teljes képet ad az érdekelt feleknek: a kifizetéskor fellépő kockázat (korrekciók előtt) és a záraskor fellépő kockázat (korrekciók után). A Bizottság az uniós pénzeszközök kezelőjeként annak biztosítására törekszik, hogy a program lezárását és az összes ellenőrzés elvégzését követően a fennmaradó hibaarány 2 % alatt maradjon.

A Bizottság további erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy javítsa és racionalizálja jelentéstételét minden egyes főigazgató éves tevékenységi jelentéseiben, a költségvetés-tervezetet kísérő programindokolásokban és a Bizottság által elfogadott éves irányítási és teljesítményjelentésben. Ezzel összefüggésben a Bizottság figyelembe veszi az Európai Számvevőszék ajánlásait is.

A Bizottság teljesen átláthatóvá teszi az azonosított gyengeségeket: ezeket az egyes főigazgatók éves tevékenységi jelentéseiben rögzített fenntartások egyértelműen megjelölik. Amikor egy főigazgató fenntartással él, egy cselekvési tervet is ki kell dolgoznia az azonosított gyengeségek kezelésére. Azonban a megosztott irányítás keretében a tagállamok feladata, hogy az adott főigazgató éves tevékenységi jelentésében megadott fenntartások alapján cselekvési terveket dolgozzanak ki.

Az éves tevékenységi jelentéseket, programindokolásokat és értékelési jelentéseket beépítik az éves irányítási és teljesítményjelentésbe. Ezeket a jelentéseket – többek között a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálatától, a Számvevőszéktől, az Európai Parlamenttől és a Tanácstól érkező visszajelzések alapján – folyamatosan javítják.

Végezetül a Bizottság folyamatos párbeszédet folytat az Európai Számvevőszékkel a hibaarányok becslésének és bemutatásának lehetséges módszertani javításairól,

valamint az uniós költségvetésből finanszírozott programok által elért eredmények bemutatásáról.

Az Európai Parlament és a Tanács által a **függő kötelezettségekkel** kapcsolatban megfogalmazott kérést illetően az EU éves pénzügyi kimutatásai részletes információkat tartalmaznak a meglévő kötelezettségekről, többek között az uniós költségvetésnek a költségvetési garanciákból és a pénzügyi támogatási programok garanciáiból eredő kitettségeiről. Ezen túlmenően a 2018. évi költségvetési rendelet alapján a Bizottság 2021-től a költségvetés-tervezethez csatolt külön munkadokumentumban fogja értékelni e kötelezettségek fenntarthatóságát.

Annak érdekében, hogy választ adjon az Európai Parlament és a Tanács által a **migrációs és menekültválsággal kapcsolatos finanszírozás és a pénzügyi eszközök** tekintetében megfogalmazott kérésekre, a Bizottság 2019 februárjában átadta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak *A migrációs és menekültválságra előteremtett finanszírozás 2015 és 2017 közötti végrehajtásáról szóló jelentést*, és ezt a jövőben is rendszeresen meg fogja tenni.

Azzal a kéréssel kapcsolatban, hogy a 2007–2013-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret tekintetében adjon **tájékoztatást a pénzügyi eszközök lezárásáról**, a Bizottság a hatályos jogszabályokkal összhangban fog beszámolni a 2007–2013-as operatív programok lezárásáról. A Bizottság az adott főigazgatóságok éves tevékenységi jelentései keretében fog beszámolni a programozási időszak lezárásának végleges eredményéről a 2018-as jelentéstételi évtől kezdve. Ez a programozási időszak lezárásáról szóló jelentés – operatív programonkénti bontásban – tartalmazza a záraskor támogatható összeget, többek között a pénzügyi eszközök tekintetében is (ha rendelkezésre áll). A jelentés adott esetben operatív programonként tartalmazza a visszafizetettésekre vonatkozó adatokat is.

3. AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA

2017. évi éves jelentésében az Európai Számvevőszék a fennálló kötelezettségvállalásokra összpontosított, amely ezt követően fontos témává vált a mentesítésről folyó vitában. **A fennálló kötelezettségvállalások azon kötelezettségvállalások összege, amelyeket még nem fizettek ki. Ez automatikusan következik abból a tényből, hogy a kötelezettségvállalások időben viszonylag egyenletesen oszlanak el a többéves költségvetésben, miközben – mivel a kötelezettségvállalások többsége befektetésekhez kapcsolódik, amelyek befejezéséhez idő szükséges – a kifizetésekre későbbi időpontban kerül sor.** A befejezésig több éven át húzódó projektek esetében normális, hogy időbeli eltolódás van a kezdeti kötelezettségvállalások és tényleges kifizetések között. Az időbeli eltolódás a finanszírozott projekt hosszától és az egyes programokra alkalmazott szabályoktól függ.

Az Európai Parlament rámutatott arra, hogy a fennálló kötelezettségvállalások összege jelentősen megnőtt, többek között a 2014–2020-as többéves pénzügyi keret késői elfogadása, az új követelmények végrehajtása során jelentkező nehézségek, valamint amiatt, hogy a kohéziós politikában a kötelezettségvállalások visszavonásának szabályai N+2-ről N+3-ra változtak. Mindez a megnövekedett

előfinanszírozási rátákkal együtt hozzájárult az uniós források lassabb felhasználásához a jelenlegi többéves pénzügyi keret kezdetén. A Bizottság úgy véli, hogy 2019 őszén a következő többéves pénzügyi keret időben történő elfogadása döntő fontosságú lesz ahhoz, hogy elkerüljük a múltbeli hibák megismétlődését.

A Tanácsot aggasztotta annak kockázata, hogy a rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok elégségesek lesznek-e valamennyi kifizetési kérelem rendezéséhez, annak ellenére, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keret utolsó évében felmerülő igények kezelése érdekében rugalmasabbá tették a költségvetést. A Tanács sürgette a Bizottságot, hogy az folyamatosan javítsa mind a kifizetési becsléseket, mind pedig a nyomonkövetési mechanizmusokat e kockázat kezelése, a rendezett kifizetésekre való felkészülés és a nemzeti hozzájárulások kiszámíthatóságának biztosítása érdekében.

A Bizottság folyamatosan nyomon követi a kifizetési igények alakulását, hogy javítsa a költségvetés kiszámíthatóságát, és kezelje a kapcsolódó költségvetési kockázatokat. 2015 óta a Bizottság évente előrejelzést készít az EU hosszú távú kifizetési igényeiről. Ezt 2018 óta az uniós költségvetés jövőbeli beáramlásaira és kiáramlásaira vonatkozó előrejelzési jelentésének formájában dolgozza ki. Ez a jelentés előrejelzést ad az EU által már aláírt fennálló kötelezettségvállalások (azaz a RAL) fedezéséhez szükséges kifizetésekről, valamint azokról az új kötelezettségvállalásokról, amelyeket egy ötéves időtávban még meg kell kötni a 2018. évi költségvetési rendeletben előírtak szerint.

A kifizetési előrejelzés megbízhatóságának és stabilitásának fő tényezője a kohéziós politika végrehajtása, amely jelenleg az uniós költségvetés nagyjából egyharmadát teszi ki, és a legnagyobb kiadási szakpolitika, amelyet differenciált előirányzatokon keresztül hajtanak végre. Mivel ezt a politikát a megosztott irányítás keretében hajtják végre, a végrehajtás üteme és a kifizetések előrejelzése nagyban függ a tagállami szintű tervezéstől.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslatában a Bizottság arra törekedett, hogy biztosítsa a kifizetések felső határának elégséges szintjét, valamint az éves költségvetések stabilabb és kiszámíthatóbb végrehajtását. A 2021–2027 közötti évekre olyan kifizetési felső határokat javasolt, amelyek szintje elégséges a korábbi évek fennálló kötelezettségvállalásainak fedezésére és a fennálló kötelezettségvállalások növekedésének megfékezésére, valamint arra, hogy lehetővé váljon a kiadási programok következő generációjára való zökkenőmentes átállás. Annak érdekében, hogy hozzájáruljon a kifizetések állandóbb és kiszámíthatóbb alakulásához, a Bizottság a kohéziós politika egyes végrehajtási módjait kiigazítását javasolta (pl. visszatérés az N+2 kötelezettségvállalás-visszavonási szabályhoz, alacsonyabb előfinanszírozási szint a visszafizetések felhalmozódásának elkerülése érdekében, valamint a gyorsabb végrehajtás előmozdítása).

A Bizottság javasolta a kifizetésekre vonatkozó összesített tartalék és a rendkívüli tartalék mechanizmusainak fenntartását is, amelyek a teljes többéves pénzügyi keretnek az adott időszakra vonatkozó kifizetési felső határain belül felhasználhatók a kifizetési igényekben jelentkező esetleges csúcspontok és mélypontok kezelésére. Ezek az eszközök már a 2014–2020-as időszakban is hatékonyak bizonyultak a kifizetéseknek a pénzügyi keret időtartama alatt történő kezelésében.

Emellett a **Bizottság továbbra is szorosan együtt fog működni a tagállamokkal**, hogy a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben biztosítsa az uniós források megfelelő időben történő felhasználását, és jelentős támogatást nyújtson a tagállamoknak, beleértve az uniós pénzeszközök végrehajtásával kapcsolatos kapacitásuk javítása érdekében biztosított technikai segítségnyújtást és tanácsadási szolgáltatásokat is. Az uniós pénzeszközök hatékonyabb végrehajtásáért felelős munkacsoport tapasztalatait (amelyet a korábbi időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok végrehajtásának javítása érdekében hoztak létre) általánosan érvényesítették a jelenlegi időszak nehézségeivel küzdő programjaiban. A helyzet javítása érdekében szoros párbeszédet folytatnak az érintett tagállamokkal.

4. KONKRÉT KÉRDÉSEK

4.1. BEVÉTEL

Az Európai Parlament tudomásul veszi, hogy a Költségvetési Főigazgatóság immár a második egymást követő évben **fenntartással élt az Egyesült Királyság által beszédett hagyományos saját források értékével kapcsolatban**, mivel az nem bocsátotta az uniós költségvetés rendelkezésre a textiltermékek és lábbelik behozatala kapcsán kijátszott vámokat. A Parlament üdvözli a Bizottság által a vámcsalási ügy nyomán 2018 márciusában elindított kötelezettségsegzési eljárást.

Több jogi lépést és az Egyesült Királyságtól 2018 februárjában kapott válasz elemzését követően a Bizottság 2019 márciusában az Európai Unió Bírósága elé utalta az ügyet.

2017 októberétől az Egyesült Királyság hatóságai elkezdtek fokozatosan bevezetni a Bizottság által megkövetelt korrekciós intézkedések némelyikét, továbbra sem hajlandók azonban rendelkezésre bocsátani az uniós költségvetést megillető hagyományos saját források összegeit.

Az adatok elemzése azt mutatja, hogy a korrekciós intézkedések bevezetése óta erőteljesen csökkent a hagyományos saját források kiesése az Egyesült Királyságban.

Az Európai Parlament azt is kéri a Bizottságtól, hogy az ilyen ügyek kezelése során ismételten erősítse meg, hogy egyértelműen **fokozottabb együttműködésre van szükség a tagállamok vámigazgatási szervei között** az uniós és nemzeti költségvetéseket érő kár és az uniós termékszabványok megsértésének elkerülése érdekében.

A Bizottság intézkedéseket tesz a vámbevételek kiesésének elkerülése érdekében. Ha a Bizottság azt állapítja meg, hogy tagállami ellenőrzések nem eredményesek, és ez a tradicionális saját források kieséséhez vezet, az így keletkezett veszteség az érintett tagállamokat terheli, amelyeknek a késedelmes fizetésekre jelentős mértékű kamatot kell fizetniük. A Bizottság azonnal fellép, amint észleli a szabálytalanságokat.

A vámok beszédése elsődlegesen a tagállamok felelőssége. A Bizottság ezért szorosan együttműködik a tagállamokkal annak érdekében, hogy az Unió pénzügyi

érdekeinek védelme céljából biztosítsa az uniós vámjogszabályok következetes alkalmazását valamennyi tagállamban.

Az Európai Parlament azt is kéri a Bizottságtól, hogy **javítsa az importforgalom nyomon követését, vizsgálja felül a jelenlegi ellenőrzési keretet, és jobban dokumentálja annak alkalmazását a héamérték súlyozott átlagára vonatkozó tagállami számítások ellenőrzésekor**, amelyeket a tagállamok a héakimutatásokban nyújtanak be.

A nyomon követés és az adatbányászat vonatkozásában a kereskedelmi forgalom növekedésével a tagállamok pénzügyi korlátokkal szembesülnek, ezért a tagállamoknak minden eddigénél nagyobb mértékben kell támaszkodniuk az automatizált kockázatelemzésre, hogy a jogszerű kereskedelem elősegítése mellett a legproblematisabb szállítmányokat tudják célozni.

Már minden tagállam hozzáfér az automatizált külkereskedelmi nyomonkövetési eszközhöz, amely rendszeresen aktualizált információkat szolgáltat számukra a Bizottság által az importforgalomra és az importárakra vonatkozóan folyamatosan elkészített elemzésről (statisztikai adatbányászat). Mindazonáltal annak érdekében, hogy támogassa a tagállamokat ellenőrzési tevékenységeik fejlesztésében, a Bizottság az elkövetkező években az új Uniós Vámkódex alapján részletes behozatali adatokhoz fog hozzájutni, ami elősegíti az adatbányászati technikák szélesebb körű alkalmazását.

A héamérték súlyozott átlagára vonatkozó számításokkal kapcsolatos ellenőrzési keret felülvizsgálata jelenleg folyik annak érdekében, hogy tovább harmonizálják a munka dokumentálását és a héamérték súlyozott átlagára vonatkozó ellenőrző listát. Ezt a kérést 2019 végéig kell végrehajtani.

4.2. ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG

A Parlament állásfoglalása felkéri a Bizottságot, hogy kísérje figyelemmel a Cseh Köztársaságban felmerült állítólagos összeférhetetlenség konkrét ügyét, és általában vesse fel a kérdést a tagállamoknak.

A 2018. évi költségvetési rendelet szigorúbb szabályokat tartalmaz az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése tekintetében, amely szabályok 2018. augusztus 2-a óta vannak hatályban. Első alkalommal fordul elő, hogy ezek a szabályok kifejezetten alkalmazandók a megosztott irányítás keretében uniós pénzeszközöket kezelő tagállamokra is. A Bizottság a tagállami hatóságokkal 2018 során tartott találkozókön iránymutatást adott a tagállamoknak e szabályok végrehajtásáról. Minden tagállamnak közölnie kell a Bizottsággal az új szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében meghozott intézkedéseket. 2019. április 10-én külön konferenciát szerveztek az összeférhetetlenség kezeléséről. A Bizottság folyamatosan iránymutatásokat fog adni.

A Cseh Köztársaságban felmerült konkrét ügy vonatkozásában átfogó ellenőrzéseket folytattak le az uniós és nemzeti jog alkalmazásával kapcsolatban. Az ellenőrzési eljárás jelenleg is folyik, teljes mértékben tiszteletben tartva az alkalmazandó szabályokat és a megfelelő rendeletekben meghatározott határidőket. Az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a helyzet tisztázásáig óvintézkedésként az

európai strukturális és beruházási alapok alapján nem folyósítanak kifizetéseket az uniós költségvetésből. A Bizottság a titoktartási követelményeket kellően figyelembe véve folyamatosan tájékoztatni fogja az Európai Parlamentet.

4.3. DECENTRALIZÁLT ÜGYNÖKSÉGEK

A Parlament állásfoglalásában kéri a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a 3. fejezet alatt működő ügynökségeket, és rámutat az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal irányításának gyenge pontjaira.

A Bizottság közvetlenül nem felel a decentralizált ügynökségek költségvetésének kezeléséért. Ezért a költségvetés végrehajtása tekintetében adott mentesítésről az Európai Parlament külön dönt, hogy tükrözze az ügynökségek mint különálló jogalanyok autonómiáját. Mindazonáltal a decentralizált ügynökségekre vonatkozó közös megközelítéssel összhangban a Bizottság ellenőrzi, hogy az ügynökségek az uniós szabályokkal és érdekekkel összhangban járnak-e el.

Az ilyen ellenőrzések lefolytatására vonatkozó mechanizmusokat az új pénzügyi keretről szóló rendelet 2019. májusi hatálybalépésével megerősítették. Az új szabályok a következőkre kötelezik az ügynökségeket: hatékony belső ellenőrzést alkalmazzanak, amelynek alapjául a Bizottság által a saját szervezeti egységei tekintetében meghatározott belső kontrollrendszer szolgál; a fő székhelyen kívül működtetett hivatalok tevékenységeivel kapcsolatos sajátos kockázatok mérséklése érdekében tervezzék meg a belső kontrollrendszert; az ellenőrzések alapján tett kritikus ajánlásokat eredményező problémák megismétlődésének megelőzésére irányuló stratégiát építsék be a programozási dokumentumba; valamint számoljanak be a belső kontrollrendszer hatékonyságáról és eredményességéről. Ahogy a korábbiakban is, az ügynökségnek az éves tevékenységi jelentésében be kell számolnia a belső/külső ellenőrzés valamennyi ajánlásának nyomon követéséről, és tájékoztatnia kell az igazgatóságot, ahol a Bizottság is képviselteti magát.

A további intézkedések közé tartozik, hogy az ügynökségek kötelesek haladéktalanul jelenteni az igazgatóságnak az Európai Számvevőszék, a Belső Ellenőrzési Szolgálat és az OLAF által azonosított pénzügyi szabálytalanságokat és csalásokat. A Bizottságnak joga van beszerezni a költségvetéssel kapcsolatos összes szükséges információt.

Az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal irányítását illetően a Bizottság eddig is nagyon komolyan vette az ügyet, és a jövőben is ezt fogja tenni.

2018-ban az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal cselekvési tervet dolgozott ki az irányítási és kontrollrendszerében feltárt gyenge pontok kezelésére. Ezt a tervet aktívan végrehajtja, és erről rendszeresen beszámol az Európai Parlamentnek.

A Bizottság azzal támogatta az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatalt, hogy tanácsadást nyújtott és rendelkezésre bocsátotta szakértelmét a meghozott intézkedésekkel kapcsolatban (nevezetesen beszerzési, költségvetési és toborzási kérdésekben).

A Parlament üdvözlötte a cselekvési tervet és a Hivatal által meghozott intézkedéseket.

A Bizottságnak az ügynökség igazgatóságába küldött képviselője továbbra is figyelemmel kíséri, hogy az ügynökség végrehajtja-e a cselekvési tervet. Ennek célja, hogy orvosolják a korábbi hiányosságokat, és meghozzák azokat további intézkedéseket, amelyekre adott esetben szükség lehet.

4.4. EURÓPAI STRATÉGIAI BERUHÁZÁSI ALAP (ESBA)

Az Európai Parlament felkérte a Bizottságot annak biztosítására, hogy az ESBA irányító szervei a hitelmegállapodások aláírásakor figyelembe vegyék a megfelelő földrajzi egyensúlyt, továbbá arra, hogy számoljon be a Parlamentnek az elért haladásról.

Az ESBA egy keresletvezérelt eszköz, beruházási iránymutatásai azonban előírják, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy a beruházási időszak végén a régiók széles körét fedje le, és kerülje a túlzott földrajzi koncentrációt. A Bizottság és az Európai Beruházási Bank számos intézkedést hajtott végre a megfelelő földrajzi egyensúly biztosítása érdekében. Ezek az intézkedések a módosított ESBA-rendeleten (ESBA 2.0.) alapulnak. Ide tartoznak többek között a következők:

- célzottabb helyi elérés a nemzeti fejlesztési bankokkal folytatott megerősített együttműködés révén, többek között a beruházási platformok és megerősített együttműködési modellek létrehozása révén (pl. az Európai Beruházási Alap és a nemzeti fejlesztési bankok sajáttőke-platformja),
- az európai strukturális és beruházási alapok és az ESBA összekapcsolásának elősegítése,
- a Tanácsadó Platform szerepének megerősítése, hogy különösen a kevésbé fejlett régiókban és átmeneti régiókban segítse elő a projektek megszervezését és fejlesztését.

Emellett a Bizottság, az Európai Beruházási Bank és az ESBA irányítóbizottsága rendszeresen nyomon követi az ESBA által támogatott beruházások földrajzi megoszlását. Az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása érdekében az ESBA által támogatott műveletekre vonatkozó havi nyilvános jelentések és az ESBA-ra vonatkozó éves végrehajtási jelentések információkat tartalmaznak a földrajzi megoszlásról.

4.5. A VEZETŐ TISZTVISELŐK KINEVEZÉSE AZ UNIÓS INTÉZMÉNYEKBEN

Az Európai Parlament felkéri a Bizottságot és más uniós intézményeket, hogy szükség esetén vizsgálják felül kinevezési eljárásaikat és tegyenek további intézkedéseket annak érdekében, hogy javítsák az átláthatóságot, az igazságosságot és az esélyegyenlőséget ezen eljárások során. A 2018 szeptemberében megszervezett intézményközi kerekasztal eredményes volt, és lehetővé tette az intézmények politikai és felsővezetői szintű képviselői számára, hogy ismertessék egymással eljárásaik működési módját. A kerekasztal megerősítette, hogy az a mód, ahogy a különböző intézmények végrehajtják a szabályokat, megfelelő és célravezető is,

továbbá sok minden közös bevált gyakorlattá is válhat. Minden intézménynek ugyanaz a célja: tehetséges személyek toborzása, kinevezése és előléptetése a készségeik, képesítéseik és tapasztalataik alapján. A Bizottság megfelelő nyomonkövetési intézkedéseket fog hozni, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a többi intézményhez hasonlóan a Szerződésekben ráruházott hatáskörökön belül és az alkalmazandó jog keretében autonóm módon jár el, többek között önállóan dönt saját belső szervezetéről, eljárási szabályzatáról, valamint a személyzeti szabályzat szerinti kinevezési hatásköreinek gyakorlásáról.

5. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a mentesítési eljárás döntő jelentőséggel bír az Európai Unió pénzügyeiben a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elszámoltathatósága terén.

A Bizottság mindent megtesz, hogy hozzájáruljon az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal és a Számvevőszékkal az uniós források kezelése terén folytatott folyamatos és konstruktív együttműködéshez.

A Bizottság továbbá elkötelezett a mentesítési eljárás során megfogalmazott fő ajánlások és kérések végrehajtása mellett. Ezek közül néhányat már teljes körűen végrehajtottak, míg mások folyamatban vannak.

A következő többéves pénzügyi keret fontos lehetőséget kínál arra, hogy figyelembe vegyék a tanulságokat, és egyebek közt egyszerűsítsék a szabályokat, és javítsák az általános teljesítményértékelési keretet. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret tekintetében 2019 őszén megkötendő megállapodásnak döntő szerepe lesz abban, hogy biztosítsák az uniós szakpolitikák végrehajtásának időben történő megkezdését.

* * *